Euroopa Liidu
Teataja

ET
L-seeria

2025/2197

31.10.2025

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2025/2197,

30. oktoober 2025,

Uus-Meremaal võrdlusaluste suhtes kohaldatava õigus- ja järelevalveraamistiku samaväärsuse kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/1011

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 8. juuni 2016. aasta määrust (EL) 2016/1011, mis käsitleb indekseid, mida kasutatakse võrdlusalustena finantsinstrumentide ja -lepingute puhul või investeerimisfondide tootluse mõõtmiseks, ning millega muudetakse direktiive 2008/48/EÜ ja 2014/17/EL ning määrust (EL) nr 596/2014, ([1]) eriti selle artikli 30 lõiget 2,

ning arvestades järgmist:

(1) Määrusega (EL) 2016/1011 on kehtestatud ühine raamistik, et tagada liidus finantsinstrumentides ja -lepingutes või investeerimisfondide tootluse mõõtmiseks võrdlusalustena kasutatavate indeksite täpsus ja terviklus.

(2) Kõnealust määrust kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2018; kolmandate riikide halduritele võimaldati seejuures üleminekuperiood, mille jooksul võib kolmanda riigi võrdlusaluseid liidus kasutada. Seda üleminekuperioodi pikendati mitu korda, viimati komisjoni delegeeritud määrusega (EL) 2023/2222 ([2]) kuni 31. detsembrini 2025.

(3) Pärast üleminekuperioodi lõppu võib kolmandas riigis asuva halduri välja antavat ja määruse (EL) 2016/1011 kohaldamisalasse kuuluvat võrdlusalust või võrdlusaluste kombinatsiooni liidus kasutada üksnes juhul, kui võrdlusalus ja haldur on pärast seda, kui komisjon on vastu võtnud samaväärsusotsuse, kantud Euroopa Väärtpaberiturujärelevalve (edaspidi „ESMA“) registrisse, ESMA on kolmanda riigi võrdlusaluse haldurit tunnustanud või liidus tegevusloa saanud või registreeritud haldurid on võrdlusaluse kinnitanud.

(4) Määruse (EL) 2016/1011 artikli 30 lõikes 2 osutatud samaväärsust kinnitav otsus tuleb teha rakendusotsusena, milles komisjon märgib, et kolmanda riigi õigus- ja järelevalveraamistik seoses kõigi selles kolmandas riigis tegevusloa saanud halduritega on samaväärne kõnealuses määruses sätestatud nõuetega. Samaväärsuse hindamisel peab komisjon võtma arvesse seda, kas kolmanda riigi õigusraamistik ja järelevalvetavad tagavad vastavuse Rahvusvahelise Väärtpaberijärelevalve Organisatsiooni (IOSCO) finantssektori võrdlusaluste põhimõtetele või vajaduse korral IOSCO naftahinna teabeagentuuride põhimõtetele. Lisaks peab komisjon hindama, kas selliste siduvate nõuetega kaasneb asjaomases kolmandas riigis pidevalt nende tõhus järelevalve ja nõuete täitmise tagamine.

(5) Selliseid võrdlusaluseid nagu Uus-Meremaal hallatav Uus-Meremaa panga Bill Benchmark Rate (edaspidi „BKBM“) kasutavad liidus mitu järelevalve alla kuuluvat üksust. Euroopa Komisjonile Uus-Meremaa finantsturgude tegevust reguleeriva ja pädeva asutuse (edaspidi „FMA“) ning ESMA esitatud andmed kinnitavad, et BKBMi kasutamine liidus ületab 50 miljardi euro künnist, seega on see liidus oluline võrdlusalus. Et Uus-Meremaal tegevusloa saanud või registreeritud halduri, näiteks BKBMi välja antud võrdlusaluseid saaks liidus kasutada pärast 31. detsembrit 2025, kui üleminekuperiood lõpeb, hindas komisjon Uus-Meremaa võrdlusaluste korda.

([1]) ELT L 171, 29.6.2016, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1011/oj.
([2]) Komisjoni 14. juuli 2023. aasta delegeeritud määrus (EL) 2023/2222, millega pikendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/1011 artikli 51 lõikes 5 kolmandate riikide võrdlusaluste jaoks sätestatud üleminekuperioodi (ELT L, 2023/2222, 23.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/2222/oj).

(6) Uus-Meremaa võrdlusaluste kehtestamise, järelevalve ja haldamise õigusraamistik hõlmab vabatahtliku tegevusloa taotlemise süsteemi ja annab FMA-le volitused teha järelevalvet finantssektori võrdlusaluste haldurite üle (edaspidi „võrdlusaluste haldurid“). Võrdlusaluste haldurid võivad taotleda FMA-lt turuteenuste tegevusluba vastavalt 2013. aasta finantsturgude seaduse (*Financial Markets Conduct Act*, edaspidi „FMC seadus“) paragrahvile 390 ning seega kohaldatakse nende suhtes kõnealuse seadusega kehtestatud eeskirju haldurite ja sisendandmete esitajate kohta.

(7) Määruse (EL) 2016/1011 artikli 30 lõike 2 kohaselt peavad kolmanda riigi õigussüsteemi nõuded olema samaväärsed määruses (EL) 2016/1011 sätestatud nõuetega. Võrdlusaluste selliste haldurite suhtes, kellel on tegevusluba, kohaldatakse tegevusloa tingimusi ja õigusaktidest tulenevaid nõudeid. Võrdlusaluste halduritele õiguslikult siduvad nõuded on esitatud FMC seaduses, finantsteenuste osutajate (registreerimine ja vaidluste lahendamine) 2008. aasta seaduses (*Financial Service Providers (Registration and Dispute Resolution) Act 2008*) ja 2020. aasta finantsteenuste osutajate (registreerimine) regulatsioonides (*Financial Service Providers (Registration) Regulations 2020*).

(8) FMA haldab oma veebisaidil [3] loetelu tegevusloa omavatest võrdlusaluste halduritest, kus on nimetatud finantssektori võrdlusalused, mida igal halduril on lubatud välja anda.

(9) FMA võib anda võrdlusaluse haldurile turuteenuste tegevusloa ühe või mitme finantssektori võrdlusaluse puhul ja konkreetne võrdlusalus / konkreetsed võrdlusalused märgitakse ära nende tegevusloas.

(10) Kui FMA saab tegevusloa taotluse, annab ta tegevusloa juhul, kui tal on rahuldav vastus FMC seaduse paragrahvis 396 loetletud küsimustele, sealhulgas mis puudutab taotleja vastavust FMC regulatsioonide liite 28 teises osas sätestatud kõlblikkuskriteeriumidele.

(11) FMC regulatsioonide liite 28 kolmandas osas on esitatud tegevusloa saanud võrdlusaluste haldurite ja sisendandmete esitajate konkreetsed tegevusloa tingimused, sealhulgas juhtimistingimused, tegevuse edasiandmise korral kehtivad nõuded, huvide konfliktide haldamise nõuded, sõltumatu järelevalve funktsioonid, võrdlusaluste väljatöötamise ja metoodika nõuded ning sisendandmete nõuded.

(12) Lisaks FMC regulatsioonides sätestatud tegevusloa tingimustele peavad tegevusloa saanud võrdlusaluste haldurid täitma ka mis tahes lisatingimusi, mille FMA on nende tegevusloale kehtestanud vastavalt FMC seaduse paragrahvile 403. FMA võib igal ajal pärast tegevusloa väljaandmist kehtestada, muuta, tühistada, täiendada või asendada tingimusi, mille ta kehtestab tegevusloale vastavalt FMC seaduse paragrahvile 403.

(13) FMC seaduse paragrahvis 402 on sätestatud turuteenuste tegevusloa omanike, sealhulgas tegevusluba omavate võrdlusaluste haldurite üldised kohustused, mille kohaselt peavad need tegevusloa omanikud osutama üksnes turuteenust, mille kohta neil tegevusluba on, näiteks konkreetne võrdlusalus või võrdlusaluste klass.

(14) FMC seaduse paragrahvide 408 ja 414 alusel võib FMA tegevusloa peatada või tühistada, kui tegevusloa omanik on oluliselt rikkunud mõnda turuteenuste tegevusloa omaniku kohustust, kui asjaolud on oluliselt muutunud, sealhulgas juhul kui ta ei vasta enam FMC määruste liite 28 teises osas sätestatud kõlblikkuskriteeriumidele, kui tegevusloa omaniku poolt tegevusloa taotluses või selle muutmise taotluses esitatud teave on vale või eksitav või kui tegevusloa omanik ei vasta enam FMC seaduse paragrahvis 396 sätestatud nõuetele.

(15) Määruse (EL) 2016/1011 artikli 30 lõike 2 kohaselt tuleb kolmanda riigi õigussüsteemi nõuete suhtes pidevalt kohaldada tõhusat järelevalvet ja nõuete täitmise tagamist. FMA-lt tegevusloa saanud võrdlusaluse haldurite üle teeb pidevat järelevalvet ja kontrolli FMA. 2011. aasta finantsturgude tegevust reguleeriva asutuse seaduse (edaspidi „FMA seadus“) paragrahvi 9 kohaselt vastutab FMC seaduse ja FMC regulatsioonide järgimise järelevalve ja nõuete täitmise eest FMA. FMA teeb pidevat järelevalvet ja võimalik, et hindab konkreetselt, kas tegevusloa saanud võrdlusaluse haldurid täidavad oma kohustusi, mis tulenevad tegevusloa omamisest.

[3] https://www.fma.govt.nz/business/licensed.

(16) FMC regulatsioonide liite 28 punktide 26 ja 27 kohaselt peab tegevusluba omav võrdlusaluse haldur koostama ja säilitama dokumente, mis võimaldavad tegevusloa omanikul tõendada tegevusloa omamisest tulenevate kohustuste täitmist ja esitada FMA-le andmeid, kui ta saab FMA-lt kirjaliku teate. Samuti on FMA seaduse paragrahvidega 25–28 antud FMA-le teabekogumise volitused, mis võimaldavad tal hinnata tegevusloa omanike vastavust FMC seadusele. Need sätted võimaldavad FMA-l saata võrdlusaluste halduritele nõudeid, mille kohaselt nad peavad esitama, koostama või taasesitama nõudes nimetatud teavet või tulema FMA-le ütlusi andma.

(17) FMA seaduse paragrahviga 29 antakse FMA-le ka sisenemis- ja läbiotsimisõigused seoses mis tahes koha, sõiduki või asjaga, et teha kindlaks, kas võrdlusaluse haldur või sisendandmete esitaja on osalenud või osaleb tegevuses, mis kujutab endast või võib kujutada endast finantsturgude õigusaktide, sealhulgas FMC seaduse mis tahes sätte rikkumist.

(18) FMA seaduse paragrahviga 30 on FMA-le antud teabe jagamise õigused, mille kohaselt ta võib jagada mis tahes õiguskaitseasutuse või reguleeriva ametiga või välisriigi reguleeriva asutusega mis tahes teavet või FMA valduses oleva dokumendi koopiat, mis on seotud FMA ülesannete, volituste või kohustustega. Seda teavet või dokumendi koopiat võib jagada, kui FMA leiab, et see võib aidata välisriigi reguleerival asutusel täita oma ülesandeid, volitusi või kohustusi, ja kui FMA on veendunud, et selle teabe konfidentsiaalsuse säilitamiseks on võetud või võetakse kohased kaitsemeetmed.

(19) FMC seaduse paragrahvis 412 on nõutud, et turuteenuste tegevusloa omanikel, kelle hulka kuuluvad ka tegevusluba omavad võrdlusaluste haldurid, oleksid tõhusad meetodid oma tegevusloast tulenevate kohustuste täitmise kontrollimiseks ja asjaolude oluliste muutuste kindlakstegemiseks. Tegevusloa omanik, kes leiab, et ta on rikkunud või tõenäoliselt rikub turuteenuse tegevusloa omaniku kohustust materiaalsel viisil, või usub, et tema tegevusloaga seotud asjaolud on muutunud või võivad olla muutunud või tõenäoliselt muutavad, saadab FMA-le aruande selliste rikkumiste või oluliste muudatuste kohta niipea kui võimalik.

(20) FMC seaduse paragrahvis 406 on loetletud tagajärjed, mis on sellel, kui tegevusloa saanud võrdlusaluse haldur rikub mõnda tegevusloa tingimust. Kui selline rikkumine on toimunud, võib FMA kasutada volitusi, mis tal on vastavalt FMC seaduse 6. osa 3. alajaole, milles on sätestatud FMA üldised volitused tegevuslubade järelevalveks ja nõuete täitmise tagamiseks. FMC seaduse paragrahvi 414 kohaselt saab nende volituste raames muu hulgas: teha tegevusloa omanikule hoiatuse; nõuda, et tegevusloa omanik esitaks FMA-le tegevuskava selle kohta, kuidas ta kavatseb korvata või vältida tegevusloa omaniku kohustuse rikkumist või vältida tegevusloa tingimuse edasist rikkumist; anda tegevusloa omanikule korraldus korvata tegevusloa omaniku kohustuse rikkumine või vältida seda või vältida tegevusloa tingimuse edasist rikkumist; tegevusloa peatada või tühistada.

(21) FMC seaduse paragrahvis 419 on sätestatud, et kui tegevusloa omanik ei esita tegevuskava või FMA lükkab tegevuskava tagasi või FMA saab teada, et tegevuskava ei ole järgitud, võib FMA peatada või tühistada tegevusloa omaniku tegevusloa või kasutada muid FMC seaduse paragrahvi 414 kohaseid volitusi.

(22) Isik, kes FMA ettekirjutust ilma mõistliku põhjenduseta ei täida, paneb toime FMC seaduse paragrahvi 421 kohase süüteo ja vastutab süüdimõistmise korral rahatrahviga kuni 300 000 Uus-Meremaa dollarit. Samuti võib FMA teha tegevusloa omanikule hoiatuse või tema tegevusloa peatada või tühistada.

(23) Kui isik ei täida ettekirjutust, võib FMA taotleda kohtult FMC seaduse paragrahvi 480 alusel ettekirjutust, millega keelatakse tegevusloa omanikul tegutseda viisil, mis kujutab endast või kujutaks endast rikkumist või osalemist tegevusloa omaniku kohustuse rikkumises. FMA võib pöörduda ka kohtusse nõudega kohustada isikut täita tegevusloa omaniku kohustust.

(24) Vastavalt FMC seaduse paragrahvile 468 võib FMA teha ettekirjutusi, kui FMA on veendunud, et isik on oma tegevusega rikkunud või tõenäoliselt rikub FMC seaduse paragrahvi 449 6. osa teenuste osutamist käsitlevaid sätteid (nn 6. osa teenuseid käsitlevad sätted). FMC regulatsioonide 198. regulatsioonis on esitatud nende regulatsioonide sätted, mis on 6. osa teenuseid käsitlevad sätted, ning 198. regulatsiooni lõikes 2 on esitatud 6. osa teenuseid käsitlevad sätted, mida kohaldatakse konkreetselt tegevusloa saanud võrdlusaluste haldurite suhtes. FMC seaduse paragrahvi 469 kohaselt võidakse nende ettekirjutustega nõuda isikult 6. osa teenuseid käsitlevate sätete täitmist, näha ette mõistlikud meetmed, mida isik peab asjaomase sätte täitmiseks võtma, või nõuda, et isik annaks FMA-le aru sellest, kuidas ja millal ettekirjutus on rakendatud või täidetakse.

(25) FMC seaduse 2. osas on sätestatud ka üldised õiglase kauplemise kohustused, mida kohaldatakse tegevusloa saanud võrdlusaluste haldurite suhtes. Nende kohustuste hulka kuuluvad eksitava ja ebaausa käitumise, valede või eksitavate avalduste ning põhjendamatute avalduste keeld. Need sätted võimaldavad FMA-l võtta meetmeid turuosaliste poolse kauplemispõhise võrdlusaluste turumanipulatsiooni vastu (tehingud, millel on või võib olla turgu eksitav mõju). FMC seaduse paragrahvi 468 kohaseid ettekirjutusi saab teha ka FMC seaduse 2. osa teatavate sätete alusel.

(26) FMC seaduse paragrahvi 449 lõikes 3 nimetatud teatavate 6. osa teenuseid käsitlevate sätete rikkumine võib kaasa tuua tsiviilvastutuse, sealhulgas rahalise karistuse, mis ei ületa järgmistest suurimat: tasu asjaomase tehingu eest, kolmekordse kasu või välditud kahju summa ning 1 miljon Uus-Meremaa dollarit üksikisiku puhul või 5 miljonit Uus-Meremaa dollarit mis tahes muul juhul. Tsiviilvastutus, sealhulgas rahaline karistus, võib tekkida ka siis, kui ebaõigesti lastakse arvata, et isikul on turuteenuste tegevusluba (sealhulgas võrdlusaluse halduri tegevusluba).

(27) FMC seaduse paragrahvi 449 lõikes 4 nimetatud 6. osa teenuseid käsitlevate sätete rikkumine võib kaasa tuua tsiviilvastutuse, sealhulgas rahalise karistuse, mis ei ületa 200 000 Uus-Meremaa dollarit üksikisiku puhul või 600 000 Uus-Meremaa dollarit mis tahes muul juhul. See hõlmab järgmiste 6. osa teenuseid käsitlevate sätete rikkumist (asjakohane tegevusloa saanud võrdlusaluste haldurite puhul): FMC seaduse paragrahvid 448C, 448D ja 448G (juhised finantsvõrdlusaluse sisendandmete esitajale või haldurile) ning FMC regulatsioonide artikli 198 lõikes 2 sätestatud tingimused, mis on kehtestatud tegevusloa saanud võrdlusaluse haldurile.

(28) FMC seaduse 8. osa 3. alajaos on sätestatud kohtu asjaomased volitused määrata isikule FMA taotluse alusel rahalisi karistusi ja anda määrusi kahju hüvitamiseks, kui rikutakse FMC seaduse tsiviilvastutust käsitlevaid sätteid (sealhulgas sätteid, mis on 6. osa teenuseid käsitlevad sätted). FMA võib taotleda kohtult ka FMC seaduse paragrahvi 517 kohaseid nn keelukorraldusi. Need keelukorraldused võivad keelata isikul olla mis tahes üksuse juht või arendaja või olla mis tahes viisil seotud selle juhtimisega, sealhulgas võrdlusaluse haldurina.

(29) FMA seaduse paragrahv 46 võimaldab FMA-l aktsepteerida täitmisele pööratavaid kohustusi tegevusloa saanud võrdlusaluste halduritelt, kes ei ole täitnud oma regulatiivseid nõudeid. FMA seaduse paragrahvi 47 kohaselt võib FMA juhul, kui ta leiab, et isik, kes on võtnud kohustuse paragrahvi 46 alusel, on rikkunud selle kohustuse tingimust, taotleda kohtult määrust, sealhulgas selleks, et kohustus täitmisele pöörata.

(30) FMC seaduse paragrahv 448D võimaldab FMA-l anda tegevusloa saanud võrdlusaluse haldurile korralduse jätkata võrdlusaluse koostamist või haldamist teataval viisil, kui ta peab vajalikuks või soovitavaks edendada mõnda FMC seaduse paragrahvis 448B osutatud eesmärki. FMC seaduse paragrahv 448C võimaldab FMA-l anda sisendandmete esitajale suunised esitada teavet või andmeid tegevusloa omanikule või muule üksusele, kui selle teabe või andmete esitamine on vajalik või soovitav tegevusloas märgitud finantsvõrdlusaluse koostamiseks või kasutamiseks.

(31) Seepärast järeldab komisjon, et sellistele halduritele esitatavate siduvate nõuete suhtes, kes on otsustanud finantsturgude seaduse alusel tegevuslubade süsteemi kasutada, kohaldatakse pidevat tõhusat järelevalvet ja nõuete täitmise tagamist. FMC seaduse ja FMA seadusega ette nähtud eeskirjade ja järelevalvemenetluste alusel on komisjon hinnanud Uus-Meremaal tegevusloa saanud võrdlusaluste haldurite suhtes kohaldatavaid eeskirju ja jõudnud järeldusele, et kõnealune kord on samaväärne liidu korraga.

(32) Liidu võrdlusaluste haldurid ei pea Uus-Meremaal oma võrdlusaluste kasutamiseks luba hankima, kuid võivad vabatahtlikult taotleda Uus-Meremaal tegevusluba.

(33) Käesolevat otsust tuleks täiendada koostöökokkulepetega, millega tagatakse ESMA ja FMA vaheline tõhus teabevahetus ning järelevalvetegevuse koordineerimine.

(34) Käesolev otsus põhineb käesoleva otsuse vastuvõtmise ajal Uus-Meremaal võrdlusaluste suhtes kohaldatavatele õiguslikult siduvatele nõuetele antud hinnangul. Komisjon jälgib ka edaspidi korrapäraselt turgude arengut, võrdlusaluste õigus- ja järelevalveraamistiku arengut ning nende nõuete jälgimise ja õigusnormide täitmisega seotud järelevalve alase koostöö tulemuslikkust, et tagada käesoleva otsuse vastuvõtmise aluseks olevate tingimuste jätkuv täitmine.

(35) Käesolev otsus ei piira komisjoni õigust korraldada spetsiaalseid hindamisi, kui asjaomaste muutuste tõttu on vaja, et komisjon hindaks käesolevat otsust uuesti.

(36) Käesoleva otsusega ette nähtud meetmed on kooskõlas Euroopa väärtpaberikomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Määruse (EL) 2016/1011 artikli 30 lõike 2 kohaldamisel käsitatakse Uus-Meremaa õigus- ja järelevalveraamistikku, mida kohaldatakse finantssektori võrdlusaluste suhtes, mille haldurile on tegevusloa andnud Uus-Meremaa finantsturgude tegevust reguleeriv asutus vastavalt 2013. aasta finantsturgude seadusele, samaväärsena määruses (EL) 2016/1011 sätestatud nõuetega ning sellisena, mille suhtes kohaldatakse pidevat tõhusat järelevalvet ja nõuete täitmise tagamist.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel, 30. oktoober 2025

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN